

College van burgemeester en wethouders, de gemeenteraad en de commissie Welstand en Monumenten van de gemeente Doetinchem

Postbus 9020 SPOED/AANTEKENEN via afgifte (ook per mail verzonden)
7000 HA Doetinchem

Doetinchem, 18 augustus 2023

Betreft: sloop poortgebouw Nemaho/Zaagmolenpad 45 te Doetinchem en mogelijke gevolgen voor overige panden/objecten op de door b. en w. vastgestelde, maar nog door de gemeenteraad te bekrachtigen CHW-lijst.

Geacht college, leden van de gemeenteraad en leden van de commissie Welstand en Monumenten

Met verbazing en ontzetting hebben wij kennis genomen van de sloop van het poortgebouw van de Nemaho aan het Zaagmolenpad in Doetinchem. Wij staan daarin niet alleen, ook de in de (sociale) media geuite reacties uit de samenleving getuigen van afschuw, onbegrip en een grote maatschappelijke betrokkenheid.

Het betreft hier belangrijk (industrieel) erfgoed, dat niet voor niets werd geselecteerd voor de zogeheten CHW-lijst (Cultuur Historische Waardevolle objecten). Adviesbureau Belfort, dat in opdracht van de gemeente de cultuurhistorische analyse opstelde, spreekt in zijn bevindingen van een complex van bovenregionaal belang, dat in Nederland pionier was op het gebied van de vervaardiging van gelamineerde houten spanden. Citaat: “Het betreft een voor Nederland unieke en zeldzame combinatie van een producent van bouwconstructies die zijn fabriek in eigen beheer bouwde en zijn eigen producten daarbij heeft toegepast.” Met zijn gelijkijnde spanten maakte de fabriek wereldwijd furore. Voor de Doetinchemse samenleving was de Nemaho een belangrijke, sociale werkgever waaraan velen dierbare herinneringen koesteren. Het nu gesloopte hoofd- en poortgebouw overleefde eind WO II ook een geallieerd bombardement. Maar, wat de oorlog niet voor elkaar kreeg, deed in augustus dit jaar de bulldozer.

Uiteraard zijn wij benieuwd hoe het, de aangekondigde CHW-borging ten spijt, zover heeft kunnen komen. Erkentelijk zijn wij dat de gemeente, na alarmering, de sloop heeft stil gelegd en de hallen voorlopig aan afbraak zijn ontkomen.

Afgaande op de ervaring met de Nemaho-sloop is voor ons de vraag actueel hoe veilig de circa 130 overige panden/objecten zijn op de CHW-lijst, waar volgens het college-besluit van 11 april 2023 ‘de prioriteit ligt bij bescherming tegen sloop’. Er zijn immers nog 2 maanden te gaan voordat in oktober de gemeenteraad het collegebesluit (inclusief CHW-lijst) kan bekrachtigen. Betekent het dat de overige CHW-panden/objecten op dit moment vogelvrij zijn? Wat te doen met kwaadwilligen die aan de sloop van het hoofd- en toegangsgebouw van de Nemaho precedentswerking voor hun eigendom willen ontnemen?

Wij dringen er bij de gemeente op aan de overbruggende termijn van 2 maanden tot oktober te bekorten of met een andere maatregel te komen die mogelijke, voortijdige sloop voorkomt. Wellicht is de in artikel 4 van de erfgoedverordening van mei 2013 genoemde 'voorbescherming' een aanknopingspunt. Hoewel hier sprake is van een aanloop naar bescherming van 'potentiële' gemeentelijke monumenten hoeft dit niet strikt tot aanwijzing van een monument te leiden. De CHW-waardstelling rechtvaardigt in onze optiek in deze nood situatie zo'n tijdelijke oplossing. Maar wellicht zijn er andere, betere alternatieven denkbaar.

Overigens wijzen wij er op dat er, met steun van erfgoedvereniging Heemschut, er onzerzijds in een aparte procedure nog een beschermingsaanvraag loopt voor 5 villa's/herenhuizen in de Plantsoenstraat die wij wel degelijk als gemeentelijk monument erkend en beschermd willen zien. Vijf villa's die ook op de CHW-lijst staan en die wij niet graag in het stadsbeeld van Doetinchem willen missen. Een aanvraag die met adhesie werd ondersteund door het Cuypersgenootschap.

Wij herinneren er tevens aan dat in de gemeentelijke reactie op de zienswijze van onder andere Heemschut/Gelderland op de Parapluherziening Cultuurhistorie (Inspraakreactie 13) separaat beleid wordt aangekondigd voor bescherming als gemeentelijk monument van, zeg maar, de toppers op de CHW-lijst, een toezegging van de lokale overheid waar wij blij mee zijn.

Die toezegging leidde er mede toe dat wij om door de gemeente aangevoerde tijdsdruk en zorgvuldig te maken afwegingen afzagen van aparte procedures tot aanvraag van onder andere het Nemaho-complex als gemeentelijk monument. In de optiek van toen steekhoudende argumenten, omdat ook wij in de veronderstelling verkeerden dat de aangekondigde CHW-borging toereikend zou zijn en niet zou leiden tot 'slopen nu het nog kan'.

De urgentie tot sloop voorkomende maatregelen is derhalve groot, wij kunnen dat niet genoeg beklemtonen.

Met vriendelijke groet,

H.J.A.M. (Huub) Kosters,
voorzitter historische vereniging Deutekom

Secretariaat:
secretaris@deutekomhistorie.nl
T: 0314 344438

Afschrift toegezonden/gemailed aan:

Erfgoedvereniging Heemschut (commissie Gelderland)
Cuypersgenootschap
Stichting Industrieel Erfgoed Gelderland-Flevoland (SIEGF)

gemeente [gD] Doetinchem	
Vervanging	
18 AUG 2023	
Analoog door ☐	Origineel bewaard ☐
Zaaknummer:	
Berichtnummer:	